

ΕΓΓΩΝΙΤΑ

ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ
1973 ----- ΕΤΟΣ ΙΒ
ΑΡΙΘ.ΦΥΛΛΟΥ 130-132

ΟΗΜΕΛΥΜΑΤΑ ..

Τιδ νά ιάνουμε και μετς ιάκοιες
χαράλληλες κι ανάλογες σκέψεις
καταχωρίμε στό χεριοδικό μας
σχόλιο και γάρα διό διθηναΐη δε
φημερίδα, που διαφέρεται σέ πατα-
στροφή χαραδοσιανών στοιχείων
τού τόκου, στή Σύρο, διό δηθεν
γεωτεριστές, ή τήν επίφαση τού
ειδογυρονισμού.

ΣΥΡΙΑΝΑ ΔΡΑΜΑΤΑ

"Ένα γράμμα άγωνιας ἀπό τή Σύρο
διό τρεῖς ιυρίες.

Περατινές αύτές τίς μέρες
διό τή Σύρο γιά δουλειές, χαραμο-
λευθερία μέ πόνο ψυχῆς τό ξερρή
ζητει τού δραΐου χαραλιακού δρόμου
μέ τήν ελατεία δικλα στό μήλο, πού
είναι στρωμένα μέ θαυμάσιες μαρρά-
ρινες μεγάλες κλάκες. Επλώνονται
τέρα, γιά νά στρωθεύν μέ τσιμέντο
μέ τήν ίδεα διτι διάφεραντη. Ειτα-
ση μάλου-δρόμου και ελατείας τοι-
μεντωστρωμένη θά κροσφέρη δέξιο
λέγου θέαμα κολιτισμού γιά τούς
τευρίστες. Γιά δυομα τού Θεού..
Δέν βρέθηκε κανεις νά κληροφορήσῃ
τούς διευθύνους τής δημοιρης. κόλας
ητι δη στήν Εύρωπη δ τουρισμός
ε. διέδενται διματωδίς δέν διείλεται
στό τσιμέντο, διλάδ στή διαφύλαξη
και τού μικρότερου καλιού στοιχεί-
ορ, κολύ κατώτερης φυσικά δέξιας
διό τή Συριανό κλακόστρωτο δρόμο
μού δέν είναι ένα δικλ δυνηθισμέ-
νο καλτερίμι, διλάδ ένα θαυμασιο
δετγμα καλαιού δημόσιου έργου.
.... "Αραγε διάρχει τίκοτα κού
διό μπορούσε νά παρατησει τήν
καταστροφή....."

Το μόνο κού μπορώ νά κάνω
είναι νά διασώρω τήν κρο-
σοχή τῶν διρροδίων έξι τῶν έγκλη-
μάτων αύτῶν κατά συρροήν.

"Ας διφήσουν τουλάχιστον μιά
κλάκη, στήν διοία νά άναγράφουν:

"Εγάδεινεται δι καλιά Σύρος"

.... "Αλλά κολύ φεβάλαι, διτι δι
διάστηση δέν είναι: Τσιμέντο
νά γίνη....."

.... "Η δικαιοτροχή, γιά τήν διντι
μετώπιση τής ρυκάνσεως (σε πανελ-
λ, ηνια κλίμα), δικεφ, ανθη, πώς έ-
νας ἀπό τούς λίγους διμόλυντους

κοταρίσε στήν "Ελλάδα διλόνηπρα
είναι δι 'Αδος.

"Αντίθετα δι " "Επιτροχή Προ-
στισίαστης φύσεως και τού κεριβά-
λοντος τής κεριφερειακής Διοική-
σεως "Ηαείρου, σε σχετική έκθεσή
της, έτονισε πώς μεγάλος κίνδυνος
διειλετ νά μολύνη τά Γιάννινα, έ-
νας κίνδυνος πού αδέστηται συνε-
χῶς. Κι αύτός είναι τά γερά τής
λίμνης. Και διοδεικνύει διάφορα
μέτρα διασχέσεως τού κινδύνου
διάμεσα στά διοία τά σημαντικώ-
τερα είναι δι κατασκευή διαδικτευ-
νού δικτύου, δι δικομάρυνση τῶν σφα-
γείων και τῶν ατανοτραφείων.

... Τό περιοδικό μας πάλαιψε μέ
τό Χάρο διδεκτα διλόνηπρα χρόνια.
Σήμερα θά είση, αύριο θά πέση...
Κι διώς δικας βλέπε δέ ξεσε. Με-
ταπορφώθηκε βέβαιας άλλα... Υηλά τή
σημαία. "Εκιρένη νά φέρνη τό μή-
νυμα τής έκινοι γωνίας διό τούς
ξενητεμένους, σ' αύτούς πού μένουν
διδρα στόν τόκο. "Αλλά και τούς
καρμούς τού τόκου, σ' έκείνους
πού σιδράισαν σάν τά παιδιά τα τού
λαγού.

Στό δρόμο τού βρήκη διό λίγους
διντακόριση.... "Αλλοι πάλι είχαν,
και τήν πρόθεση και τό κέφι νά τώ
βροδιάσουν, διλάδ άδιαφόρησαν... Μιά
έτυχε τό ένα... Μιά τό διλό. Κι έτσι
έζησαν αύτοί καλά. Καί μείς διό-
μα καλύτερά... "Αλλά δι Κόνιτσα
διυπολεύτηκε... Καί κηγαίνε νά σβή-
ση.... Την τελευταία στιγμή βρή-
καμε κάποιο ίλιάτσι (φάρμακο). Τη
βγάλαμε κολυγραφημένη, γιά νά μάς
έρχεται οίκονομιώτερη... Βέβαια
τώρα τής λείται δι γυαλάδα κι δι κο-
λυτέλεια τού τυπωμένου χαρτιού...

"Ωστόσο, ίσως μέ τή νέα έμφανι-
σή της, νά γίνεται πιο ζεστή, πιο
έγκαρδια, πιο μεταξύ μας... Μοιάζει
λίγο μέ χειρόγραφο γράμμα (Βάζου-
με και κανένα λαϊκό σχέδιο....)
Κι έχουμε τήν αίσθηση, πώς κατ' αύτη
τόν τρόπο, δι ΚΟΝΙΤΣΑ, τόπεριοδικό
τής ήλειρωτικής ένδοχώρας, βρίσκε-
ται ποντήτερα στό ρόλο της.

"Ωστόσο δι διάγκιες... διάγκιες Καί
Ιδ φίλοι, ώπε ένα χιλιάρινο δι καθέ-
νας δη μᾶς έστελνε.. Θά συνεχίζωρε
Αιρόσιοπτα... Είναι τόσο δύσκολο;

Από κάποια παλιά καστα τοῦ Ἀρχοντικοῦ τῶν Χρησταίων στὸ Διοικήτο τῆς Ἐπαρχίας Κονσταντίνου ἀνεσύρθη ἀπὸ τὴν διασκεψίας κριμένον Ἀσκληπιείδην εἰς τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος-τοῦ Ἰατροῦ Βασιλείου Χρήστου- ἀντινολόγον καὶ μέλος Διεθνῶν Συνεδρίων- ἐνα χειρογραφον, γραμμένον, ἀπὸ τῶν ὄντος τοῦ χαριοῦ Χριστοδόουλον Πανταζῆν καὶ περιλαμβάνον τὰ κάτια: 1) Ἰστορίαν τοῦ Καζά Κολόνιας καὶ Ιωρίων. 2) Προϊστορίαν καὶ πληθυσμὸν τοῦ Διοικήτου. 3) Γενεαλογίαν δένδρον καὶ αὐτοριογραφία τοῦ Χριστοδόουλου Πανταζῆ.

Παραθέτομεν ἀπὸ τᾶς ἣντας καφθαλίας τοῦ χειρογράφου, χαρακτηριστικές ἑπόμενες-οὖν συβρέπεις διαφωτιστικές νότας- μὲ τὴν ἑλλεῖα, διε τοῦ ἕδρης καποτε τοῦ φῶς τῆς δημοσιεύτητος τοῦ ὅλον τῶν οἰκλέων τῶν χειρογράφων- διε μερικατικῆς συμβολῆς τοῦ ἐν Ἀμερικῇ νοσοκομεῖτου Συλλόγου τῶν Ἀσκληπιακῶν.

II.

"Ιστορία τοῦ κατ' Λόιοχείρως γράφοντος Χριστοδόου Πανταζῆ ἐκ χωρῶν Δεσμῶν. 1867 Ιουνίου 12, ἐν Σπριτσεύμη.

Α. Προϊστορία Διοικήτου

Τὸ χωρόν τοῦτο, τὸ πλαισινέστερό ἀπὸ τέσσαρας Ιαχαλίδες, ἦκου δὲ μὲν εἰς ἔκειτο εἰς τὴν θέσιν ἐν ᾧ σήμερον οἰκαττεῖ, ὃ δέ εἰς τὸ Ζωπένι καὶ πρὸς τὸ μέρος ἐν ᾧ κατταὶ μικροὶ παρεκκλήσιον τοῦ Ἀγίου Αθανασίου.

Ο ἔτερος ἔπεινετε τοῦ νῦν οἰκουμένου εἰς τὸν Ἀγιον Δημήτριον, δικου καὶ σήμερον σώζονται ἔρεις τινὲς καὶ οἱ αὐξάνοντες τὰς καλλιεργητικῶν γαλας τῶν εὑρεσιῶν εἰσέτε τὰς οἵ τε χυδαίων καλουμένας βάτρας καὶ ἄλλα διάφορα σημεῖα δρυπτομένης τῆς γῆς, οἷον τεράχτια λεβήτων καὶ σιδηρουργικῶν ἔργων εἰσιν.

Ο τελευταῖς ἔκειτο εἰς τὴν θέσιν καλουμένην Κουκάν, δικου καὶ μέρος τε ἔπειτα λέγεται καὶ σήμερον εἰσέτε Καλύβια.

Ἐπειδὴ δὲ δεινοκαθοῦντες καὶ κατατρεχόντες ὑπὲ τῶν ἀλλοθε Τούρκων, οἵτινες καὶ ὑπὸ μορφῆν ληστῶν ὑπῆγαντες καὶ Εβλαστον αὐτούς καὶ ὑπὸ μορφῆν ζορμπάδων Ἀγάδων καθ' ἐκδοτην τοὺς ἡνάγλους καὶ διάφραγμα τὰς μικροὺς λόγους ἀξίας περιουσίας των.

Οὗτοι λοιπόν ἐπηρεαζόμενοι συχνάκις, ἐπεφάνεσαν ναὶ μετοικήσουσι, δικου ἥδιμαντο ναὶ ζήσωσι ἐλευθερότερα ἢ τῶν δια τῶν φυγέων μόνον οἱ ρεθεντες τέσσαρες ἔμειναν μὲ τὰς φαμίλιας των.

Ταῦτην οὖν καὶ ἡμεῖς ἐπέγονοι ήμεθα.

Β' Πληθυσμός Διασκατού

④

Οι πέτοικοι τοῦ χωρού τούτου συγκειμένοι ή οικούμενοι κάλιον ἐπειδήσκοσίας εἶχοι φυχάς, ἀνδρῶν ἐπιμέντων καὶ παῖδων εἶναι φύσει, φιλαθρότεροι, φιλαδένοι καὶ δέδυνοις εἰς τὰς ἐπιστήμας των, ή ἐκπλαστές τέ πατέρων, φιλαδένοις καὶ δέδυνοις εἰς τὰς ἐπιστήμας των, φημίζεται ἀπανταχοῦ ἐν ταῖς πλησίαις ἐν εἰς τυγχάνονται ἔργαζομενοι διέτε τόν παλαιώτισμόν καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῆς.

Το ταξίδιον κυρίως τῶν πλεοντων εἶσιν ἐν Ἰωαννίνοις, τινῶν δὲ ἐν Δρυνούκλαι, διατρέχονται δὲ τινῶν ἐν Δεβίναις καὶ ἐν διαφόροις εδήλωσιν τῆς Ἐλλάδος.

Ἐν τοφῷ λοιπόν τῷ χωρῷ μάγιο ὁ ταξινός τὴν κλῆσιν ἔγεννησεν Χριστόδοσιος, ὃς πιθανολογεῖται τῷ 1840 ἑτο.

Τῷ δὲ 1853 Ετεί ἀφίχθη μετά τοῦ πατρὸς μον εἰς Ἰωνίαν διευθύνει τοῦ Ιωαννίνην πατέρων εἰς τὰ ἐκεῖ σχολεῖα.

Επειδὴ δὲ τοῦ 1872 ἀφίχθη εἰς τὸ ἡμέτερον χωρόν, συμφωνήσας δὲ Κουζέτρης καὶ Διδούλος παραλήφθητος δὲ τοῦ Ετούς, παρεπήσει τῷ ἐπειγόντῳ τοῦ Κουζέτρη συνεργάνησε μόνον τοῦ Διδούλου».

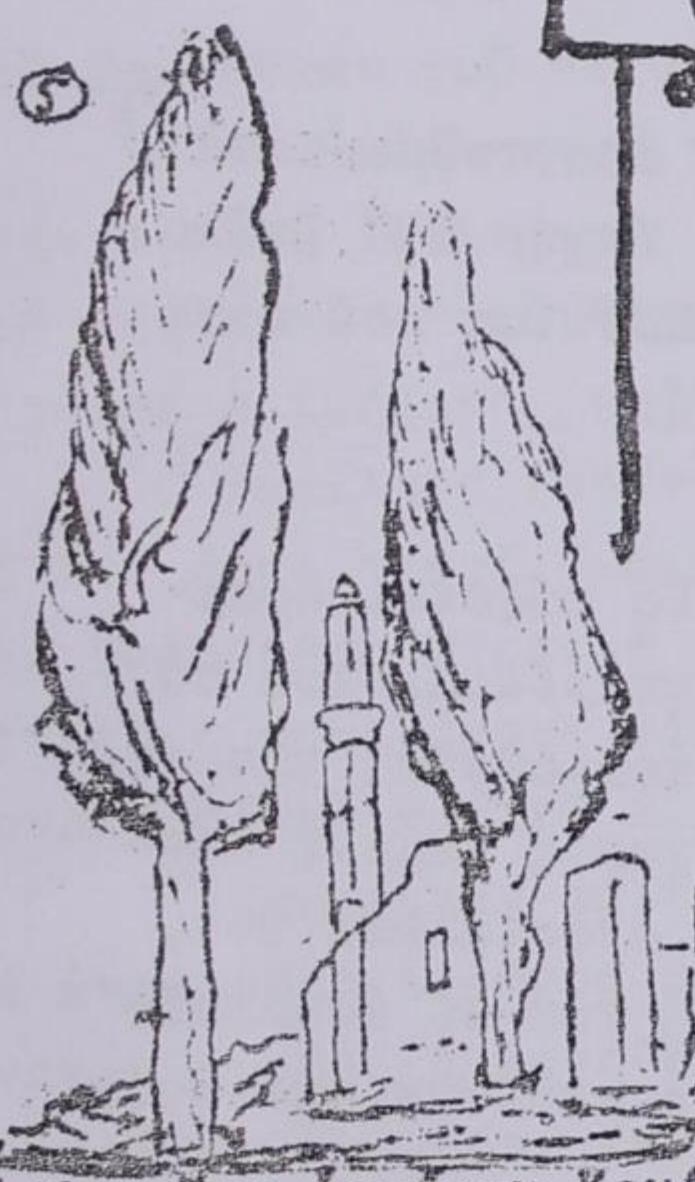
Χριστόδοσιος Πανταζῆς.

III.

“Επελαύνουμε... χωρές βέβαια νέ τελειώσεις, διαδικαστές πρέπει νέ τελειώσεις, διάδομον δὲ δέν χρέες νέ πάς εἴρεσσις ή έπεις δέ το φέρεις το φάς τῆς διαστιβεττος το περί εδέ οδέ λέπτος χειρόφυτων.

Αἱ παρεπήσεις δὲ ἐπέφερες γέρων ἐπει τὴν Προστορίαν τοῦ Λεσμού, καθός καὶ ἐπει τὸν πελατέον εληθυσμὸν τον, Ήσ χαρούμενον δὲ τρεπετώδες ἐπει ἐπέφερες Παύλουγητικής, γέρα νέ μέσουν καὶ εἰς τὸ Σχολεῖον τοῦ ‘Διπλούμενου φούτοιντα παύει καὶ μερικά γεγονότα ἐπει τὴν Ιστορίαν τὴν προστορίαν τῆς γενεθλίας τῆς των.

Τά Τζαμά της Στονίδας

του κ. Δ. Κανθαρίου

"Εγγραφα τοῦ Μουφτῆς Κονσταντῖνος ἀριθ. 76

"Ο Μουφτῆς Κονσταντῖνος πιστοποιεῖ ὅτι δὲ Σαμάνδουλάχ τοῦ Μουχεδδήν, ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ Νηπρίδιον ἀρρένων Κονσταντῖνος ὑπ' αὐτῷ. ἀριθ. 474 καὶ ἔτος γεννήσεως 1881 διωρίσθη ἀπὸ Ιησοῦ Αποστόλου 1918 Ἰμάμπος τοῦ Συνεργείας τεμένους Ιουστίνου Σιάχ οὐκ εἰσταλεῖ εἰσέτει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταῦτη.

Σάββας 15 Δεκεμβρίου 1922.

'Ο Μουφτῆς Τ.Σ. Σαλλή 'Ομέρ ('Ελληνιστής)

Ἀριθ. 77. 'Ο Μουφτῆς Κονσταντῖνος πιστοποιεῖ ὑπενθύμιας
ὅτι δὲ Πατέρα Ιωαννίπολος τοῦ 'Αβδούλη, ἐγγεγραμμένος εἰς
τὸ Νηπρίδιον ἀρρένων Κονσταντῖνος ὑπ' αὐτῷ. ἀριθ. 476 καὶ ἔτος γεννήσεως 1891 διωρίσθη ἀπὸ 28 Μαΐου 1918 Ιουστίνης τοῦ ἐν Συνεργείᾳ τεμένους Ιουστίνου Σιάχ οὐκ
εἰσταλεῖ εἰσέτει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταῦτη.

'Ἐν Κονστοῦ τῇ 29ῃ Δεκεμβρίου 1922

'Ο Μουφτῆς (Τ.Σ.) Σαλλή 'Ομέρ ('Ελληνιστής)

Ἀριθ. 78. 'Ο Μουφτῆς Κονσταντῖνος πιστοποιεῖ ὑπενθύμιας ὅτι δὲ 'Αδόλη 'Ελλής
τοῦ Σαλλή Λέρου. Νηπρίδιον ἀρρένων 539/1884 (καὶ τὰ λοιπά) δικοῖας διωρίσθη
Ιωάννης (Ιεραπόλης) τοῦ τεμένους Ιουστίνου Σιάχ.

Σάββας 29 Δεκεμβρίου 1922

'Ο Μουφτῆς Τ.Σ. Σαλλή 'Ομέρ ('Ελληνιστής)

Ἀριθ. 4/84. 'Ο Μουφτῆς Κονσταντῖνος πιστοποιεῖ ὅτι δὲ Ιουστίνον Στέφανος τοῦ Σιάχ
ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ Νηπρίδιον ἀρρένων Κονσταντῖνος ὑπ' αὐτῷ. ἀριθ. 555 καὶ ἔτος
γεννήσεως 1884 τοτεγμένος Ιωάννης (Λευτούργος) τοῦ ἐν Συνεργείᾳ τεμένους
Ιουστίνου Σιάχ ἐν Κονσταντίνῃ τῆς ὁρών θηλαστικούς, διεργισθεῖς ὡς ταύτης
τοῦ 25 Νοεμβρίου π.ν. 1916. "Οτι εἰς τὸ τέμενος τοῦτο δέν ὑπηρετεῖ ἕτερος
ἢ τῶν μη στρατιωτικῶν κλάσεων, οὗτος ὑπέρηξε ἐνταῦθε ξεπομπή
λος πρὸς διεργισμὸν εἰς τὴν θέσιν ταῦτην, καὶ δέ τι διαφέρειν εἶναι ἐπικράτητος
διετού λευτούργου τοῦ ὡς ἐν τεμένοντι.

Αἴτησε τοὺς χορηγούς τὸ παρόν δῶς χρησιμεόν τορδός ἀπελλαγὴν τοῦ ἐν
τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

'Ἐν Κονστοῦ τῇ 13ῃ Μαρτίου ν.η.

'Ο Μουφτῆς Τ.Σ. Σαλλή 'Ομέρ.

—ο—

'Εκτὸς ἀπὸ τοὺς προαναφερομένους 'Ιμάμηδες καὶ λοιποὺς Ἱεραψένοντος ποθ
ὑπηρετοῦσαν πατέρα τὰ τελευταῖα χρόνια στὸ τέλος τῆς ἀγορᾶς, διακαντοῦμεν ὡς
'Ιμάμη τοῦ πατέρα τὰ ἔτη 1912-14 καὶ παλιότερα καὶ τὸν Χότζα 'Αμπάζ Γκαντέ
ποθ καθόταν στὸ σπίτι του 'Εζνεπέδη καὶ ἦταν δεινομάτικός τοῦ 'Οθμαν-

νικοῦ στρατοῦ πρωτοῦ γίνη 'Ιμβρης καὶ Χότζες. Ἐπὶ τούς ἀπαντοῦμε μάτε^⑥
τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς τουρκοκρατίας ώς μουεζίνη τὸν Ταχήρ ἦγε Σεύκο,
καθ' ἡταν ἀσφαλῆς γυιδος τοῦ Χότζα Σεύκου ἀπό τὴν Κάτω Κόνιτσα ποθε
σπέτε κοντά στὸ σημερινό μαγαζὲ τοῦ Γρ. Χατζηφραγκόη.

ΤΖΑΜΙ ΣΟΥΑΤΑΝΟΥ ΣΟΥΛΕΤΙΑΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΟΥΣ

Τὸ δεύτερο τζαμί τῆς Κόνιτσας εἶναι ἐκεῖνο τὸ διοτὸ οὐδέτερο ἔρε-
πτον μαζὶ μὲ τὸν μιναρέ του στὴν Κάτω Κόνιτσα στὰ Κυπαρίσσια, ποθε
μάτεστρεφαν καὶ ματερεῖσσαν οἱ ἀδαέστετοι περσοίκοι ἀφαιρέμντας τὴν στέ-
γη καὶ τὰ ἄγνωμάτα του γιὰ νὰ χτίσουν τάσπετα τῶν, χωρὶς καμία διπο-
ρεσσα νὰ ἔνδιαφερθῇ μέχρι σήμερα γιὰ τὴν ἐπισκεψή καὶ ἀναστήλωσή του,
παρ' ὅτι ἡμεῖς ἐπανειλημμένα ἔγραψαμε γιὰ τὴν ματάστασή του ἐφημερ-
δες καὶ περιοδια, χωρὶς νὰ ματορθώσουμε νὰ συγκινήσουμε μενόνταν ἐπό τοῦ
ἀφοδέοντος.

Εἶχαμε τελείωσε τὴν παροῦσα μας ἔργασία, ὅταν μέμεγμη μας χαρά
διεβάσαμε μάτε Φεβρουάριον τοῦ 1969 στὲς ἐφημερίδες, δτὶ ὑπό τοῦ ἀρμο-
δίου 'Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου, ἐκηρύχθησαν ὡς διατηρητέα Ιστορικά
μνήμεα στὴν Κόνιτσα, τὸ τέμενος τοῦ σουλτάνου Σουλεΐμαν, ἡ οἰκία τῆς
Χάρκιας (Ζετεύληση), καὶ τὸ αράγι τοῦ Χουστήν βέη Σεύκου ὃπου στεγάζε-
ται τὸ Γυμνάσιον μας. 'Ελπίζουμε δε ὅτι μὲ τὴν εἰσήγηση καὶ μέριμνα τῶν
φίλων ἀρχαιολόγων τῆς 'Ηγετρου κ.α., Βοκοτοπούλου καὶ Τσιγκαρίδα, θα
ἀρχίσῃ σύντομα καὶ τὸ ἔργο τῆς ἀναστάτωσεως καὶ συντηρήσεως των.

'Διέψη καὶ τὴν ὑπέρυθρο ἔπιγραφή του τὴν ἀρχίρεσσαν μάτε τὴν διάρ-
κειαν τῆς ματοχῆς καὶ τὴν ἔξαρσίαν" πλάναν διὰ τὴν Ἐγκιάκην κάπου ἢ
να τὴν ματαμεμέτισσαν. 'Επίσης καὶ μιᾶς τελευταίας ἔπιγραφής ποθε
ἔγινε στὴν βρύση του χρονολογουμένη ὑπό τὸ Έτος 1723, πλ. αὐτῆς τάρε πρὸ δε-
κατέστρητης ἐτῶν τῆς ἔξαρσίας πρὸν προλέμβωμα νὰ τὴν φωτογραφήσουμε.

Γιὰ τὸν ἴδρυτη τοῦ τζαμίοῦ αὐτοῦ καὶ τὴν χρονολογία τοῦ, διάφοροι
τίσηση ζαφειρεῖα, ποθε ὁ Ἱδιος ποθε γράφει τές γραμμές αὐτές διε-
ρυττό πρὸ ἐτῶν, ποτὲ δραγμα σουλτάνος να ἡταν ὁ ἴδρυτης του. Τὸ δτὲ
ἔτουν σουλτανικὸ κτίσμα δὲν διάφορο οὐδὲ μαρτυρία, διότι καὶ ἡ γῆρα
ετὲ τζαμί αὐτὸν συνοικία, δινομάζεται "Σουλτανάν Μαχαλᾶς". Ποτέ δὲ
σουλτάνος, καὶ πότε τὸ ἴδρυσε;

'Ο 'Αθανάσιος Σταγειρίτης, στὸ 1818 ἔγραψε στὴν Ιστορία του τῆς
'Ηγετρου δτὲ τὸ Εκτισε ὁ Μαρμεθ ὁ Β' ματέ τὸ Έτος 1458.

'Ο Λ. Γονιδες, στὸν Ηεολόγο Κων/πόλεως (24-1-1874) τὸ ἀναφέρει ἔπειση
ὡς κτίσμα τοῦ Μαρμεθ ποθε πορθητοῦ ποθε τὸ Εκτισε ἐκστρατεύοντας ἐναντίον
τοῦ Σκεντέρπετη. Αὐτὸν δικολουθοῦν καὶ οἱ Βασ. Τζαλβουλος εἰς τὸ 'Η-
γειρωτικὸ του ἡμερολόγιο τοῦ Έτους 1914, καὶ ὁ Σ. Γιατσόπουλος στὸ πε-
ριοδικὸ ΚΟΝΙΤΣΑ (τεῦχος 25-16 σελ. 5).

'Ο συντάκτης τοῦ ἔρθρου "ΚΟΝΙΤΣΑ" στὸ ἐγκυκλοπαιδικὸ λεξικὸ 'Ηλιον
κ. "Ἄγγελος Παπαϊωστας διερωτᾶται ἐν εἶναι κτίσμα τοῦ σουλτάν Μουράτ ἢ

τοῦ Σουλεῖμαν τοῦ Μεγαλοποεποῦς.

‘Ο δέ ἀείμνηστος γυμνασιάρογης Χ. Σιούλης στό αρθρό του "Κόνιτσα" στήν Μεγάλην 'Ελληνικήν 'Εγκυροπαίδια, δέν ἀναφέρει τίποτα για τέ τέ-
πιε τῆς Κονίτσης. Πιθανόν δέ, ἐπειδή δέν εἶγεν ἐπισκεφθεῖ ἀκόμη τήν
"Ηπειρος ὁ Γεωπανδς καθηγητής Ηπαιπιγκέο τήν ἐπονή πού τὸ σύνεταξε.

‘Ο Χαρίλαος Γκούντος στδ περιοδικό "Κόρνιτσα" τεῦχος 2I-23 σελ.23
τδ ἀναφέρει τραπέ Μωάμεθ Β΄ τδ ἵδιο καί ὁ φίλος κ. Γιάννης Λυπερόπου-
λος γράφοντας συετικά στδ ἵδιο περιοδικό (τεῦχος 26 σελ.I3) παρουσιάζει
τέσσεις σουλτάνους σάν πιθανούς κτήτορές του, Μουράτ Α΄ Βαγιαζήτ Δ΄
Μουράτ Β΄ καί Μωάμεθ Β΄

"Ετοι εἶγαν τά πράγματα, ὅταν ἔφαψα δὲ ὑποφαίνομενος εὔτύχησε νὰ ἀναδιφθῆσῃ διάφορα παλαιὰ Κονιτσιώτικα ἀρχεῖα (Ρούβαλη κλπ) καὶ νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ ἀλλαγόδεν ἐπίσημα ἔγγραφα τὸῦ τελαυταίου Μουφτῆ τῆς Κονιτσας σαλῆ 'Ομέρ. Καὶ τότε ἐγένετο φῶς, σὲ ὅλα τὰ ἔγγραφα αὐτᾶ, τό ἐν λαδγῷ τεῖαι κατονομαζόταν ὡς "πέμπενος σοιλατάν Σουλεϊμάν". Παράλληλα καὶ στὸ ὑπ' ἄριθ. I36 τῆς 28-4-1895 φύλλο τῆς Ἐφημερίδος "Φωνὴ τῆς Ἡπείρου" διαβάσαμε ὅτι ἐξεδόθη αὐτοκρατορικὸς ἱραδές πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ ἐν Κονίτσῃ τεμένους Σουλατάν Σουλεϊμάν.

Κατ' έδημοσιέψαμε τότε στις 14-5-1960 στήν έφημερόδα "Πρωΐνδος λόγος" τῶν 'Ιωαννίων, φωτογραφία τοῦ τζαμιοῦ ἀποδεῖνθας γιά πρώτη φορά καὶ τῆν σωστὴν ὄνομασία του. Κατ' ξαναγράψαμε πάλι γι' αὐτό στήν ίδια έφημερότην σώστην ὄνομασία της. Κατ' αναδιφώντας τό υπ' ἀριθ. 7 φύλλο τῆς Τουρκο-έλλαστης ἡδη ὑπάρχουσες. 'Αναδιφώντας τό υπ' ἀριθ. 7 φύλλο τῆς Τουρκο-έλλαστης έφημερόδος, Γιενγια-Ίωαννινα (3.7.1869) συναντήσαμε καὶ έδῶ ληγικής έφημερόδος, Γιενγια-Ίωαννινα (3.7.1869) συναντήσαμε καὶ έδῶ τῆν σωστὴν ὄνομασία τοῦ τζαμιοῦ τῆς Κατω Κονιτσας. Κατ' τέλος ἂς ἀναφέτην σωστὴν ὄνομασία τοῦ τζαμιοῦ τῆς Κατω Κονιτσας. Κατ' αναφέτην μαρτυρία τοῦ Διευθυντοῦ τῆς 'Εθνικῆς Βιβλιοθήκης (MILLIKU TURKANE) τῆς 'Αγκύρας καθηγητοῦ κ. 'Αντυάν 'Οτουκέν, ὁ ὅποῖος μᾶς ἔγραψε στις 7-3-1963 ὅτι οἱ τουρκικές πηγές τοῦ ἀναφέρουν ἐπίσης ὃς κτῆσμα τοῦ σουλτάνου Σουλεΐμαν τοῦ Μεγαλοπρεποῦς.

παρ' ὅλα τὰ ἀνωτέρω ὕμιν, πολλοὶ ἔγραψαν καὶ ἐξαιρούσθοιν νὰ γρά-
φουν Ἰσιν ἀκδιη, ἀνακριβείες συετινά μὲ τὸν ἴδρυτην καὶ τὴν δνομασία του.

Καὶ τῶρα, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει οὕτε ἡ παραικήρη ἀμφιβολία ὃσον ἀφορᾷ τὴν ὄνουμασία του, ἵσως μᾶς τεθῆ καὶ τὸ ἔρωτημα, πού βασιζόμενοι ὑποτίνης ζούεις ὅτι κτέτοδς του εἶναι ὁ Σουλεύμαν ὁ Μεγαλοπρεπής. Εἶναι εὖστηηούσιες ὅτι κτέτοδς του εἶναι ὁ Σουλεύμαν ὁ Μεγαλοπρεπής. Εἶναι εὖστηηούσιες ὅτι κτέτοδς του εἶναι ὁ Σουλεύμαν ὁ Μεγαλοπρεπής.

Γάρ ού ἐκπομπής

14-8-1872. 'Υπό τοῦ ἐκ Βουρωπιάνης 'Αρχιτέκτονος Αρμητρίου Λέτη, κατασκευάσθη ἡ μεταξύ Παπίγκου καὶ 'Αρτούστης ἐπί τοῦ ποταμοῦ Ροΐόποιατη γέννηρα.

18-8-1872. Ηληφοροφρασίαι μετ' εἴδη αποτύπωσης ὅτι οἱ ἐκ τῶν ποοκρίτων Λιασκητήριοι 'Αβάς μέρη ταῖς Μεγιέτ Κιανῇ Βέης υἱὸς τοῦ ἐν Κωνσταντινούπολει διατρέθοντος ἐνδοξοτάτου Λιασκοβενῆ Ρουστέμ Πασσᾶ ποοσήνεγκον ἀνά δέκα ὁθωμανικάς λίρας ὑπέρ τοῦ ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ('Ιωάννινα) ἀρτίως συστηθέντος Πολυτεχνείου. 'Η πατριωτική αὕτη καὶ πολλοῦ λόγου ἀξία πράξις τῶν ἐν λόγῳ βέηδων, συντελλοῦσαι εἰς τὴν πρόδον καὶ τελειοποίησιν τοῦ ἡμετέρου Πολυτεχνείου, ἐπέσυρεν τὴν γενικήν εὐχαρίστησιν.

18-9-1872. 'Εφονεύθη εἰς σύγκρουσιν μετ' ἄποσπασμάτων, ὁ ἐκ Τεάκη Μπαλιά τῆς Κολώνιας διαβόητος ληστής 'Αρσλάν 'Ιλιάς ὅστις ἐλυμαίνετο τὰς περιοχάς Πρεμέτης, Κονίτσης καὶ Ζαγορίου.

2-10-1872. Γράφουσιν ἐκ Κονίτσης καὶ Παραμυθίας ὅτι καὶ ἐφέτος ἔγενοντο νάρδουσε ἐδῶ τζαμί.

Σώζονται ἐπίσης ζωντανές οἱ πάραδοσεις τῶν παλαιῶν Κονιτσιωτῶν, Χριστιανῶν καὶ μουσουλμάνων, ὅτι τὸ τζαμί χτίστηκε στά πρώτα χρόνια τῆς Τουρκικῆς κατακτήσεως καὶ ὅτι γιὰ νὰ χτισθῇ κατεδαφίστηκε ἡ ἐκκλησία τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου τοῦ Προδρόμου ἡ ὅποια ὑπήρχε ἐκεῖ. Θρυλεῖται δέ καὶ τὸ ἔξτις: Τὴν εἰνδνα τοῦ 'Αγίου τὴν πετάξανε οἱ Τούρκοι στὸν 'Αῶο, ἀλλὰ τὴν ἄλλη μέρα βρέθηκε ἐπάνω στὰ κτίσματα. οἱ Τούρκοι τὴν ἐπέταξαν καὶ κάλι στὸ ποτάμι, ἀλλά ξαναπάρουσιάστηκε ἐπάνω στὸν τοῖχο τοῦ τζαμιοῦ. Καὶ αὐτὸς ἐπανελήφθη ἀρκετές φορές. Συνέβαινε δέ συνάμα καὶ τὸ ἔξτις παράδοξο: 'Ο θόλος τοῦ τζαμιοῦ δέν στερεωνόταν, ἀλλὰ κατέρρεε συνεχῶς, ὡς ὅτου ἀναγκάστηκαν οἱ Τούρκοι νὰ χτίσουν τὴν εἰκόνα μέσα στὴν τοιχοκοίνη τζαμιοῦ.

Καὶ ἔτσι στερεώθηκε, ἡ οίκοδομή.

Στὴν δικαιοδοσία τοῦ τζαμιοῦ αὐτοῦ ὑπαγόταν κατά τὰς τελευταῖς δεκαετίες τῆς Τουρκοκρατίας καὶ οἱ θερινές Βοσκές Τέντα καὶ 'Αγκάθι, καὶ μὲ τὰς ἔσοδά των συνετπορύντο τὰ δύο Τουρκικά Σγολεῖα. Λέν ἀποτελοῦσαν διπλαὶς καθαϊδρύσανται κτήματα. Τὴν πᾶλλον κοινοτικές ἡ δημόσιες γαῖες οἱ ὅποιες περιήλθον πετά τὴν ἀπελευθέρωση ποῶτα μέν στὸ λῆμο καὶ Κοινότητα Κονίτσης καὶ κατέπιν στὸ 'Ελληνικό λημδσιο τὸ ὅποιο τὰς παρεγγόποιες (ἐπούλησε) στὸ Πάπιγκο, ποὺς ζητάει διστυγῶς τῆς Κονίτσης, ἡ ὅποια ἐνέπειτο ἀπό ἀινημονεύτων γοδνωντά εἰσοδήματά των. (Συνεχίζεται)

⑨ αἱ ἑτησιαι πανηγύρεις τῶν ἐν λόγῳ πόλεων καθ' ἃς διετηρήθη πλήρης τάξις
καὶ ἡσυχία, διὰ τῶν καταλλήλων μέτρων, τὰ δποῖα ἔλαβον αἱ ἐγχώριοι Ἀρ-
χαὶ.

Αἰδάσκαλος τῆς Σχολῆς "Ανω Κονίτσης τυγχάνει ὁ ἐκ Σταρίτσιανης κ. Γεώργιος Παπαθασιλειάδης.

Κατά Ὁκτώβριον τοῦ πασδυτοῦ ἔτους (1872) ἐνέσκηψεν ἐπιδημίᾳ εὐλογιᾶς εἰς
Κδνιτσαν καὶ τὰ πέριξ αὐτῆς.

16-10-1872. Πληροφορούμεθα ὅτι ὁ διαβόητος ληστὴς Ρουσάνης Σιαμπάν ἐκ τοῦ
χωρίου Χούτσικας (πιθανὸν Ὁσέτσικας) τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης ὅστις ἐστίν
εἰς τῶν αὐτούνογῶν τῆς λαβούσσης γύραν ποιλαζόντως ληστεύσεως δύο οἰκιῶν
τῆς, πέντε ἐν τῷ χωρίῳ Ὁγρενίῳ τῆς Πρίνετῆς τῆς δέ ἐν τῷ χωρίῳ Ἀστούστης
τοῦ Ζαγορίου, ἐννοήσας ἃτι τῷ ἥτο ἀδύνατον ν' ἀποφύγῃ τὰς αὐστηράς κατα-
διώξεις τῶν Αὐτοκρατορικῶν Ἀργῶν, πορ τοιῶν ἡμερῶν προσελθῶν ἐθελούσιως
παρεδόθη εἰς τὰς Αὐτοκρατορικάς ἀγάρας καὶ ὅτι ἦδη διέρχεται τὰς τυπικάς
ἀνακρίσεις.

Λιγό συνεισφοράς καὶ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων τῆς Σταρίτσιανης
κατεσκευάσθη ἡ πλησίον τοῦ χωρίου των γένημα.

"Η Ιερά Μονὴ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων Κλειδωνιαούστης ἐσοδεύουσα II000 γρόσια
ἐπησίως, χορηγεῖ ὑπέρ τῆς Σχολῆς τοῦ χωρίου τοῦτου γρόσια 500 ἐτησίως."

"Ηγούμενος τῆς Ι. Μονῆς Μολίστης τυγχάνει ὁ Ιερομόναχος πατήρ Νεδφύ-
τος.

"Ο Γιώτης Σωτήρης μουχτάρης Ἰσθρού καὶ λοιποὶ δημογέροντες καὶ ἔφοροι
τοῦ χωρίου, συνεφώνησαν μετά τῶν ὄλοτόμων Γιάννου καὶ Σωτήρη Τίτε τὴν
ἐγκατάστασιν ὑδροπόρουνος ἐντὸς τοῦ βακούφικου δάσους τῆς Κοινότητος.

Τό δέος γείζια καὶ θρήνος

10

Καὶ γάρ τὸ φέγγιο στάσιτια τὰ βράδια στὸ χωριό στὰ βαθυσκόπεινα τῆς νύχτας τὰ σκοτάδια, δαδεὶ μεταγειούσσονταν οἱ χωριανοὶ στῇ Μόλιστα ἀπ' τοὺς παληούς καιρούς ἀκόμη, πού κατεβάζαν σοτιωμένοι στίς μέρες τίς ἐλένθερες τὸ καλοκαίρι ἀπ' τὸ Βουνό. Πετρέλαιο καὶ λάμπες ἦταν στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας μ' ἀκόμα καὶ μετέπειτα, δλωσιόλου ἄγνωστα, μιὰ πού σ' αὐτούς τούς γρόνους τῆς μεγάλης φτώχιας κι ἡ ἀρετὴ τῆς φειδωλότητας ἦταν σέ γενική ὑπόληψη, σέ όλο τό χωριό. Οἱ γυναῖκες ἔπαιρναν στά χέρια τους λεπτούς χειρόβολους ἀπό δαδιά, τ' ἄναβαν ὅλα μαζί μὲν μιᾶς, καὶ τὸ ρετόνι τους πού καίγονταν μὲ τέμπο στοὺς φεγγύτες, δλόλαμπρα φῶτις τῆς νύχτες στὰ σοκιάκια καὶ τὰ σκοτάδια διασκόρπιζε στοὺς κήπους καὶ στὰ γύρω, καὶ στὰ κελάρια τῶν σπιτιών. Χωριανοὶ ἐπιτήθειοι στὸ βγάλσιμο δαδιοῦ ἀπ' τούς πάτους ρητινόφιλων δαδιῶν, μαζί μὲ τῆς γυναῖκες τους ἀνέβαιναν εἰς τὸ βαθύσκοιο δάσος, φθινόπωρο καὶ θέρος, ὅπου δαδεὶ ἀπὸ δαδιές κατέβαζαν μαζί μὲ ξύλα, ίδιως κούφια κατακείμενα, ἀπαραίτητα γιά τῇ φωτιᾷ στὸ τέλαι. Καὶ βγάζοντας δαδεὶ μὲ τέχνη, σὰν Ἐβρισκαν κανέναν πάτο, κατέβαιναν μετά κατάφορτοι μές στὰ στενά τὰ μονοπάτια, τοῦ ἀσύγκριτου Βουνοῦ, ἄνδρες γυναῖκες καὶ παιδιά στὸ ἀποδειλινό τῆς μέρας, κρατώντας καὶ στὰ χέρια τους κομμάτια δλόκηπρα καὶ σχίσες, ἀπὸ πολύτιμο ἐκλεκτὸ δαδεὶ. "Αν καποίος χωριανὸς, σὲ μιάν ἀνένταλτη γυροβολιά, πάνω στὸ δάσος, εὔρισκε κανέναν πάτο, ἀπὸ δαδιά, ἀμέσως τὸν σημάδευε καὶ παραφύλαγε σέ πρώτη εύκαιρία, ἃν ἀλλη ἐπείγουσα δουλειά δέν τὸν ἀπασχολοῦσε, ν' ἀνέβη ἀπάνω στὸ Βουνό γιά νά τὸν κομματιάσῃ παίρνοντας τὸ δαδεὶ του.

"Απὸ τὸ δάσος τοῦ χωριοῦ, οἱ ἄνδρες κι οἱ γυναῖκες στὰ χρόνια τὰ παληά, ἀπὸ κρυφά κατέβαζαν κι ἔλατο, γιά τὰ γέδια κι ἀκόμα δαδιά καὶ κουκουνάρια, κισσό κι ὁξό καὶ πάτους καὶ φούρκες φασουλέσυλα, διὰ τὴν ἀντιστροφειν καὶ ἀναρρίχησιν τῶν φασουλιῶν στοὺς πέριξ κήπους. Ἀκόμα εἰς τὸ Βουνό, εἰς κάμποσα μέση ἀπόμακρα, πού ὑαὶ γνωστά στοὺς μυημένους φύτρωνε ρήγανι ἔξαιρετική καὶ τσάϊ ἀρωματικό, πού τὴν κατάλληλη ἐποχή, πού υψοφόρο ἀνθυίζε, πολύπειροι ἄνδρες Βουνοκόποι, ἀνεβαίνανε στὸ Βουνοδάσος, μαζεύοντάς το γιά τὴ σπίτι. Στὴν κατοχή κατέβαζαν καὶ κοπριά ἀπὸ τὸ δάσος, στὰ κτήματά τους νά σκορπίσουν, μιὰ πού ἀπ' τὴν Ἑλλειψη φωμιοῦ ἀναγκάστηκαν ὅλες τίς ἄνδρες τους νά σπείρουν.

Κι ἀκόμα παλαιότερα πάιπολλα Εφωτά καὶ σιάχια, ἦταν παχιά σιταρογόνιαφα καὶ ἀντιθούσιε ὁ λόγγος στίς κόπος ἀτῆς λωτοῦ καὶ ἔργασια.

Αποκριάτικο Τελετή

Η παρέδοση της Ελνύτσας, φέρνεις πώς οι Κουτσούτες δταν ήρεκν οι Τούρκοι, δινάμεσα στά προνόμια ποθ τούς ζήτησαν για να παραδοθούν δίχως έντοπιση, δταν καζ το δικαίωμα να γλεντούν μασκαρέμένοι την έποκριά.

Μετά, στήν Ελνύτσα τείνει να έξαρσνεθή το Έθιμο, ένθ ε..ν Ελληνας Ελλάδα ξαναζωντανεί, καζ γίνεται τουριστικό φαινόμενο, έξισκερβεργο, "Εντεκα είναι τά σκουδισιότερα έποκριάτικα μαρναβώλια, πού τραφείν ιδιαίτερο. Ιας δίνουν Ετσί την εύκαρπα, σέ πολλούς ταλαιπωρημένους "έστος", να περάσουν τρεῖς μέρες ξετυλιγμένοι, ξεκομβραστικά άλλαγμα... πατρά: το μεγαλύτερο πατροπάρδετο μαρναβώλι, της χώρας. Παρελάσεις θρησκευτικές, παραδοσιακές, πυροτεχνήματα, χορός, "Μπουρμπούλια". Τρεῖς μέρες γλεντιού, ποθ θ' άρχισερ το Σεββατοβραδό καζ θά τελειώση την ιεθαρή Δευτέρα. "Απόσταση δπό την 'Αθηνα 221 χιλιόμετρα. Ι5 ξενοδοχεῖα επαγγελμάτων γίνεται για την παρέδοση της Ελνύτσας καζ σκέτα περικοπημένα.

Στό δίδυμο πουρασμένοι διλημμέρις οι δασοπέδροι, τό μεσημέρι διακαύνονται στό διοσκιασμα των έλιοτβλευνών, ποντά σέ δροσερές απγές, τά φίν τό φαγητό τους.

"Η διτρόδσταρα τούς λόγγους δταν αγεντική κι η γαλήνη του Θεριδού. Πατρναν οι βουνοκλάδοι χωριανοί στόν πογινό του τάπητα, τ' έκομασθηρο θνα θεναληνι, έπειτα ηρτωνταντά ξώα τους δ, τι είχαν έτοιρδσει καζ διοχειρετούσαν φιλική τό πευκοφύρο βιυνοδάσος, χρός τό χωριό (ατηφορί), οντας, στού ήλιου τό μεντεβασίλεμα.-

"Η αροσφορά τούς δίδυμους μας στή χω. ιηή οι ιονοί, ια, είναι δινοκολήγιστη κι έτσι κάτω δι' αύτές της πολύτιμες αροσφορές της Σελβας του είς την ζωή των χωριυνών, διαιτολογημένο είναι τό αίσθημα της βαζειάς καζ δυνατής πού τρέπουν γι' τό δίδυμος τους δλοι οι Μολιστινοί.— ("Απόσκασμα διπό τό βιβλίο" ΙΙΙΤ ΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ"

ΚΟΣΑΝΗ. Παρελάσεις άρμάτων και δύο λων μασκαρεμένων. Πλούσιες γιορτα- ⑫
στικές έκδηλσεις του Καρναβάλου και τῶν Φανῶν. Την Καθαρή Δευτέρα
γλέντε με ποζαντίκο "ξεροσφύρι" και για μεζέ.... Ἐνα καζάνι δοπρία.
Διεδυταση 464 χιλιόμετρα. 7 ξενοδοχεῖα και φιλόξενα καθαρά σπίτια.
ΖΑΚΥΝΘΟΣ: Ηλισκαρες, χορδες, ή κηδεσια του Καρναβάλου, το "Πόβερο Καρνα-
βάλι" και ζευγνθινές "δύμιλιες" (λαϊκό θέατρο) 8 ώρες ταξίδι με αύτο-
κινητο και φέρρυ-μετώπη 5 ξενοδοχεῖα και σπίτια.
ΜΥΤΙΛΗΝΗ: Διονυσιακό γλέντι στο 'Αγιασιώτικο Καρναβάλι, ὅπου "όλα βγα-
νουν στή φρά". Κατ' ρή Δευτέρα στή θαυμάσιες έξοχές του νησιοῦ 7 ξενο-
δοχεῖα και σπίτια. 16 ώρες ταξίδι με πλοῦ.
ΕΙΓΑ: 'Ο περίφημος "Βλάχικος Γάμος" με τά παραπάλαια καραδοσιακά Εφιμά
του, Εησταρίες, ντασύλια, ζουράδες, 71 χιλιόμετρα, 4 ξενοδοχεῖα, πολ-
λά σπίτια και έστιατρια.
ΠΑΟΥΣΑ: Πρωτότυπο άποκριάτικο γλέντι με το περίφημο ξείριο την χορό
τῆς Ιπεύλιες" και τούς Γενίτσαρους. 543 χιλιόμετρα 3 ξενοδοχεῖα και σπί-
τια.
ΚΡΟΚΗΕΣ: Χορες, παρελάσεις άρμάτων και μασκαρεμένων και υψηλές ζε-
ράντερα. 260 χιλιόμετρα. Ξενοδοχεῖα και σπίτια στή Σκάρτη ποθ θεάχει
33 χιλιόμετρα.
ΑΓΙΝΤΑΙΟ. Οι Ιακεδδινες κάτοικος τῶν γύρω χωρίων συνγκετρίνονται και
ζευγάντια σε άπαντη άποκριάτικο παραλίρημα. Μήκρη ξενοδοχεῖα πλησιέν
και σπίτια 489 χιλιόμετρα μέχρι την Πτολεμαΐδα.
ΣΠΥΡΟΣ: Περίφημο παρναβάλι με την χορό τῶν "τράγων". Την Καθαρή Δευτέρα
μεγάλο ξεφάνταμα με τούς μασκαρεμένους, ντυμένους προβύτες και
φορτηγένους πουδούνια 10 ώρες ταξίδι με αύτοκίνητο και χιονο μέσοφ
κέφης. Διεμονή σε πανσίεν και σπίτια.
ΜΕΣΣΗΝΗ: Μεγάλο άποκριάτικο πανηγύρι με το στήσιμο τῆς "Χρυσίδας" στήν
παντρική ηλιτεία τῆς πόλης 292 χιλιόμετρα 2 ξενοδοχεῖα και πολλά φε-
λόκενα σπίτια.
ΔΡΥΝΙΔΑΣ γλέντι στήν άποκριάτικη Πλάκα στή υψηλές κέντρες τῆς. Κατ'
το σκουδιαίτερο, ούτε νεκρωθῆ, ούτε πέψη να είναι πολύρρουη. Ούτε χαρούν τήν
ζευχά της όσοι ούτε μείνουν.
Επλέ διεξίδι, κατή άποκριάτικη διασκέδαση....

④ Κατά τό έτος 1972 είς τό ληξιαρχεῖον τού
δήμου Κονίτσης έδηλωθησαν 29 γεννήσεις, 15
γάμοι καὶ 19 θάνατοι.

Η ἐπέτειος τῆς Μάγης τῆς Κονίτσης ἔσπει-
σθη τήν 7-Ι-73 μὲ έφαινετικήν λαμπούτητα
καὶ μεγαλοποέπειαν. Παρευρέθησαν εἰς τόν
ἔορτασμόν οἱ κ.κ. Υψηπουργός Περιφ. Αι-
οικητής 'Ηπείρου, διοικητής Ηπείρου περιφέρειας
Νομάρχης 'Ανωτ. Λ/τῆς Χωρ/κής καὶ ἄλλοι
ἐπίσημοι.

Πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγ. Κοσμᾶ Αίτωλοῦ (Κονίτσης) θά χορη-
γηθῶσιν ὑπὸ τοῦ κηδότους 750.000 δρυ.

Τήν 17-Ι-1973 ἀπεβίωσεν ὁ τέως Μητροπολίτης μας Χριστόφορος. Ή κηδεῖα
του ἐγένετο τήν μεθεπομένην εἰς Πειραιάν, καὶ μετέβησαν καὶ παρέστησαν
εἰς αὐτήν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Σεβαστιανός καὶ ὁ δήμαρχος κ. Θ. Καρατζήμος. Τήν δέ 15-Ι-1973 ἐφέλη ἐνταῦθα ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπέρ
ἀναπάυσεως τῆς φυχῆς του.

Τήν 17-Ι-1973 ἐτελέσθη εἰς τό παρεκκλήσιον τοῦ 'Αγίου Νεομάρτυρος Γε-
ωργίου κατανυκτική θεῖα λειτουργία μετ' ἀρτοκλασίας.

Ομοίως τήν 17-Ι-1973 ἐλαβε χώραν εἰς Πυρσόγιαννην ἡ ἐτησία ζορτή τῆς
Προοδευτικής 'Ενώσεως Πυρσογιάννης, μέ κοινήν συνεστίασιν τῶν κατόκων
καὶ λαζανά γλέντια.

Ἐξελέγησαν Πρεδρός τοῦ Γραφείου 'Εφέδρων 'ΑΞΙωματικῶν Κονίτσης ὁ κ.
Π.η. Παππᾶς διευθυντής τοῦ 'Εθν. Ορφανοτροφείου, Γραμματεύς ὁ κ. Γ. Παπαθεμιστοκλέους ὑπάλ. ΔΕΗ., Ταΐζας ὁ κ. Σωτ. Δρήμιτσας δημ/λος καὶ
μέλη οἱ κ.κ. Ε. Ριστάνης καθηγητής, καὶ Ε. Πηγαδᾶς Έμπορος.

Τήν 8-2-73 ἀφέχθη εἰς Κδνιτσαν ὁ Νομάρχης κ. Κ. Λιοτδπουλος καὶ ώμιλη-
σεν ἐνώπιον συνγκεντρώσεως τῶν Προέδρων Κοινοτήτων τῆς περιοχῆς. 'Εξι-
τασεν δέ καὶ διάφορα ζητήματα τῆς Κονίτσης καὶ τῶν χωρίων τῆς 'Επαρχίας
μας, καθώς καὶ αίτηματα τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ διαφόρων ἰδιωτῶν, θμιλή-
σας δέ καὶ ὁ ληιμαρχος κ. Καρατζήμος έφερασεν τὰς εύχαριστας του ποδε-
τήν 'Εθνικήν Κυθέρηνην διὰ τὰ ἐπιτελεσθέντα ὑπάύτης καὶ ἐπιτελούμενα
εἰς τήν ἀκριτικήν μας πόλιν καὶ 'Επαρχίαν Ἴργα.

Τήν 14-2-73 ἐλαβε γῆραν εἰς Κδνιτσαν συνγκέντρωσις τῶν ἀγροτῶν τῆς πε-
ριοχῆς καὶ ώμιλησαν ποδες αύτούς ὁ Λ/ντής Γεωργίας κ.λημ. Γιάκος καὶ
ἄλλοι ώμιλητας, συστήσαντες ὅπως ποοθούν εἰς τήν καλλιέργειαν τοῦ λυ-
κέσκου ἡ διόποια εἶναι πολὺ σθμπέρρουμα καὶ προσοδομόρος.

Τήν 25-2-73 ἐτελέσθη ἐνταῦθα 'Αγιεπατικήν Μνημόσυνον ὑπέρ τοῦ ἀποβιώ-

τής τάς την
σατρίδ

εαντος Ηητροκολίτου μας Χριστοφόρου, εἰς τὸν ὄποῖον ἡ Κόνιτσα ὑφεῖται.¹⁴⁾
τὴν ἀνέγερσιν τῆς Πνευματικῆς Στέγης.

Εἰς τὸ χωρίον Καλλιθέα (Γορτσα) ἀνακαινίζεται ὁ 'Ιερὸς Ναὸς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. 'Ο μηχανικὸς κ. κ. Φεροβίκας ἔξεκβνησεν δωρεάν τὴν μελέτην καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ, καὶ θὲ δώρισῃ καὶ τοὺς κεράμους τῆς στέγης. 'Η δὲ τεχνικῇ ἐταιρίᾳ Σαράντη θὲ μεταφέρῃ δωρεάν τὰ οἰκοδομικὰ ὑλίκην.

'Ο τέως Γυμνασιάρχης μας κ. 'Ιωάνν. Ζωγράφος ἀνεχώρησεν μετατεθεῖς καὶ ὡς ἀντικαταστάτης του ἀφίχθη ὁ ἄρτι προαχθεῖς εἰς Γυμνασιάρχην κ. 'Ιωάννης Παπαχρήστου (θεολόγος) ἐξ' 'Ιωαννίνων. 'Ομοίως καὶ ὁ τέως 'Επιθεωρητής Δημοτικῶν Σχολείων Κονίτσης κ. Μάρκος Βρατσάλης μετετέθη καὶ εἰς τὴν φεύγειν του ἀφίχθη ὁ κ. Βησσαρίων Πέλμος.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 1-3-73, εἰς τὴν ἐνταῦθα λέσχην 'Αξιωματικῶν Ἐλαφρῶν κύρων συνεστάσεις τῶν μονίμων καὶ ἐφέδρων ἀξιωματικῶν, διοργανώθεῖσα μὲ τὴν κρυπτοβούλιαν τοῦ γραφείου 'Εφέδρων 'Αξιωματικῶν Κονίτσης. 'Ετεμόροιν δὲ πατέτην ὅταν τῆς παρουσίας των φ Σεβασμιώτατος Ηητροκολίτης μας κ. Σεβαστιανός, ὁ κ. Θημάρχος, ὁ κ. Στρατιωτικὸς Διοικητής καὶ ἕποντες οἱ προστάτευον τῶν δημοσίων 'Υπηρεσιῶν, προστάθησαν, καθός καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τῶν Συλλόγων καὶ Συμμετείων τῆς Κονίτσης.

Μετά τοῦ δεῖπνον ὥμιλησαν, ὁ Πρεσβύτερος τῶν 'Εφέδρων ἀξιωματικῶν κ. κ. Παναγῆς καὶ πατέτειν φ Σεβασμιώτατος Ηητροκολίτης μας. Σηκώδες τῆς ἀνωτέρω ἐκδηλώσεως ἦτο ἡ ἀλληλογνωμόνια καὶ συναδελφώσις μεταξύ τῶν συνδικαλτημένων. Τὴν 3-3-73 ἐόδη οἱ τέων Δέσχην 'Αξιωματικῶν ἀποκριάτικη χορεστική.

'Απεστάλησεν κ. Κ. Π. 'Απομονώγον καὶ λοιποὺς ἀρμοδίους, ὑκδ τοῦ κ. Αρμάρχου καὶ τοῦ ἐξαρχοτικοῦ καὶ φιλοξενοῦ Συλλόγου Κονίτσης εὐχαριστήρια τηλεγραφήμετα διεά τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνεγέρσεως στρατιωτικοῦ Μαυσωλείου εἰς Κόνιτσαν.

'Αποκριάτικοι χοροὶ διοργανώθησαν τοῦ Ιαμβριτοῦ τῆς Τυρινῆς εἰς τὰ μέντρα τῶν κ.κ. Ζδράθου, Γ. Σχισμένου, 'Αθ. Ρέζου καὶ εἰς τὴν κάτω Κάνιτσαν εἰς τῶν κ.κ. Γ. Ιατζηφραϊμόνιου καὶ Ι. Φατέ. Τὴν Κυριακὴν Ἐβραϊκὴ συνεχῆς. Τὴν καθηρεύεντέρα ὅμιλος, ὁ καιρὸς ἦτο εύνοιας καὶ ὁ κόσμος διεσπεύδασε εἰς τὴν ἐξοχικὴ τοποθεσία τῆς 'Αγίας Βαρβάρας μὲ λαγκέ δργανα. Καὶ τὸ γλεντεί συνεχίστηκε διπλῶς στέσσις καρυές, δικου μέγιστος ὁ Ελατός μὲ κέδροις καὶ λάστιχα αὐτοκινήτων.

Διοργανώσαντες ὁγροτικοῖς λαφροῖς Πυρσογιάννης, ὁ κ. Δημήτριος Καζάκος καὶ Δροσοκπτής ὁ κ. 'Αθ. Τσασιούλας.

Πέρι τέ τελη 'Ιανουαρίου 1973 ἤρχισεν τὴν λειτουργίαν του καὶ ὁ νέος Κινηματογράφος τῆς Κονίτσης ΟΛΥΜΠΙΟΝ τῶν ἀδελφῶν 'Αθανασοπούλου.

'Ο δῆμος Κονίτσης ἐκρομηθεύσθη αὐτοκινητον δια τὴν ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμάτων, τοῦ δικοῖον ἐτέσθη ἥδη ἐν Χρήσει.

Τὴν 23-3-73 ἐκεκομέθη τὴν Κόνιτσαν ὁ κ. Νομάρχης καὶ ἐξήτασεν διάφορες

⑫ τοκικά ζητήματα. 'Επιθεωρήσας καὶ τὰ ἐκτελούμενα εἰς τὴν περιοχὴν μας ἔργα. 'Ανεκοίνωσε δέ καὶ τὰς χορηγηθεῖσας πιστώσεις κατά τὸ 1973 διὲ τὰ κάτωθι ἔργα: Διέ τὸ Γυμνασιακὸν Οἰκοτροφεῖον 6.000.000. Διέ ἐπέκτεσιν ὑδρεύσεως πρὸς Γραβτσια 500.000. Διέ δημοτικὴν ὑπόνομον 700.000. 'Δικοπεράτωσιν τουριστικοῦ Περιπτέρου 100.000. 'Επιειδυνφίν λάβικου πρὸς τὸ Γυμνασίου 440.000. Διέ αφαγεῖται 700.000. Καὶ συντήρησιν Γυμνασίου 50.000.

Χορηγήθησαν ὑπὸ τοῦ κράτους πρὸς τὸ 'Επικλητικόν Γροκομεῖον Κοντές 50.000 δρχ. καὶ οὐ χορηγήθοιν ἔτεραι 200.000 πρὸς ἁναγκαῖν καὶ λειτουργίαν του.

'Ε 25η Μαρτίου ἀμπτάσθη μὲ γενικὸν επικινδυνὸν καὶ φυταγμῆσιν τῆς πόλεως. 'Εφαλη ἐξεπυμός δοξολογίας καὶ τῶν πεντηγυρικῶν τῆς θύερας ἐξεφύνησκεν δι Γυμνασιαρχῆς κ. 'Ι. Παπαχρήστου. Κατέβην ἐπικινδυνότηταν, ἐπιμηδιάσαντος δέσμων καὶ πεντηγυρίσεως στεράνην εἰς τὸ ἅρμον, δεξιῶσις εἰς τὸ Διπλαρχεῖον, Παρέλασεις καὶ λαϊκοὶ χοροὶ εἰς τὴν Πλατεῖαν. 'Επίσης δέ καὶ στρατιωτικὸς ἀστικοῖς ὑπὸ τῆς δικαιορίας ἐπιδείξαν τοῦ τάγματος καὶ τὴν ἕπειραν λαμπταντορεῖς.

Τῇ 29-3-1973 ἐπειδηθῆσαν τὴν Κόνιτσαν οἱ Ιπρινθεῖται τῆς Σχολῆς 'Επον-ηῆς 'Αρμνῆς, ἀνάταρος ἀξιωματικοῦ. "Πτυχὸν θερμῆς ὑπεδοχῆς ἐν μέρον τοῦ κ. Σεργκ. Διοικητοῦ καὶ τῶν ἄρχων τῆς Κοντές παὶ πατέσσαν στέρενον εἰς τὸ ἅρμον τοῦ Στρατιωτικοῦ Ισκροταρτείου.

'Ο δημ/λος κ. 'Αριστοτέλης Φαρᾶς ἐξ "'Αμαράντου ἐγένετο πατέρος Λορρενος τάκην. 'Ο δέ κ. Κων. Κιτσάτης, Θήλως. 'Ομοίως καὶ δι κ. Μιχαήλ Βαγε-νῆς.

'Η ἐκ Βουρδιείμης καταγομένη διεστασία κάνθησεν καὶ δι κ. Γεώργιος Βασιλείου διευθυντής Τεχν. Σχολῆς 'Ιωαννίνων ἐντῇλλαξαν ἀμοιβαζεν ὑπεδοχεσσιν γάμους τὴν 4-2-73, ἐτελέσθησαν εἰς Κόνιτσαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Κων/νου Σ. Ηρλιένη μετά τῆς δεύτερης 'Αγγελικῆς Δ. Κουμπούρα. Καὶ τὴν 6-2-73 τοῦ κ. 'Ι. Ζούρη μετά τῆς δεύτερης "Δυνας Ι. 'Αθανασίου.

'Απεβίωσαν, πρὸ καιροῦ ἡ Εύδοκια χήρα Παναγ. Τασιούλα ἐτῶν 72. Τὴν 19-3-73 δι 'Ακόστολος Ζόραβος εἰς ἡλικίαν 70 ἐτῶν, καὶ τὴν 23-3-73 δι Χαρολαΐπος Ι. Παπλᾶς ἐτῶν 27.

Στὴν "Αθήνα ἐτελέσσησαν τὸν τε οπιένο Σεπτέμβριον τοῦ γάμου τῆς Λίσσος Οδρωνίας Θεριάς 7ώη μετά τοῦ ἐξ 'Αθηνῶν δι ηγύδρου. Βασιλείου Κονση.- 'Ο κ. 'Ιωάννης Μαρκαντίνης, γαμβρὸς τοῦ κ. Δημητρίου Καραγιάνη, ἐξελέγη καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Γατρῶν.

'Απεβίωσαν εἰς 'Αθήνας αἱ συμματρικίσσας μας 'Ανδρομάχη 'Ανδρέου Τσάνου καὶ 'Ανδρονίκη Κολοκοτρώνη-Μοκρου.-